

Huvudområdesbeskrivningar

I den genomgripande utbildningsreformen av den högre utbildningen i Sverige som genomfördes 1 juli 2007 ersattes det tidigare begreppet huvudämne med begreppet huvudområde (huvudsakligt område för utbildningen). Ett huvudområde är det avgränsade kunskapsområde som en student, i sin examen, huvudsakligen fördjupar sig inom. Huvudområdet inrättas av rektor och dess innehåll beskrivs i huvudområdesbeskrivningen. Alla utbildningsprogram är kopplade till ett huvudområde.

Arbete och hälsa.....	2
Arbetsterapi.....	3
Audiologi.....	4
Bioentreprenörskap	5
Biomedicin.....	6
Biomedicinsk laboratorievetenskap.....	7
Diagnostisk cytologi.....	8
Folkhälsovetenskap	9
Fysioterapi	10
Försäkringsmedicin.....	11
Global hälsa	12
Hälsoinformatik.....	13
Hälsoinsatser vid katastrofer.....	14
Logopedi.....	15
Läkemedelsutveckling	16
Medical management	17
Medicin.....	18
Medicinsk pedagogik.....	19
Molekylära livsvetenskaper.....	20
Odontologi.....	21
Odontologisk profylaktik	22
Omvårdnad.....	23
Optometri.....	24
Psykologi.....	25
Psykoterapi.....	26
Radiografi	27
Sexuell, reproduktiv och perinatal hälsa.....	28
Toxikologi	29

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Arbete och hälsa
Huvudområdets benämning på engelska	Work and Health
Datum för inrättande	2010-11-09
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	--

Beskrivning av huvudområdet

Arbete och hälsa är ett tvärvetenskapligt kunskapsområde som baseras på förklaringsgrunder och perspektiv från både medicinska vetenskaper och beteendevetenskaper, som arbets- och miljömedicin, folkhälsovetenskap och omvårdnad.

Genom studier i *Arbete och hälsa* utvecklar studenten kunskaper och färdigheter att arbeta på ett vetenskapligt förankrat sätt inom företagshälsovård eller i annan organisation eller myndighet med verksamhet inriktad på att förebygga ohälsa och främja hälsa i arbetslivet. Det innebär att studenten utvecklar kunskap om olika arbetsvillkor, strategier och metoder för att bedöma risker och planera, implementera och utvärdera åtgärder i preventiva och arbetslivsrehabiliterande syften.

Genom studier inom huvudområdet får studenten arbeta med att utveckla ett analyserande, reflekterande och vetenskapligt förhållningssätt till den egna praktiken. Studierna ska även leda till en ökad förståelse kring hur goda arbetsvillkor kan minska arbetsrelaterad ohälsa samt bidra till en allmänt förbättrad folkhälsa.

De fördjupade kunskaper och färdigheter som studier i *Arbete och hälsa* ger kan leda till förbättringar av kvalitet inom företagshälsovårdens verksamhetsområde och andra organisationer och myndigheter med arbetsmiljöansvar, både vad gäller vetenskapligt förhållningssätt kring teori och praktik, integration mellan olika yrkeskategorier samt samarbete med andra organisationer och myndigheter.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Arbetsterapi
Huvudområdets benämning på engelska	Occupational therapy
Datum för inrättande	2006-10-11
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2008-06-16

Beskrivning av huvudområdet

Den vetenskapliga grunden för huvudområdet arbetsterapi utgörs av aktivitetsvetenskap som innefattar kunskap om människans görande i dagliga aktiviteter och delaktighet i sin livsmiljö i relation till hälsa och utveckling. Med aktivitet avses kulturellt definierade och individuellt värderade göromål, utförda dagligen eller under olika perioder i livet, inom exempelvis hemmet, arbete/sysselsättning, skola och fritid.

Genom studier inom arbetsterapi och aktivitetsvetenskap utvecklar studenten kunskap om:

- samspelet mellan individuella och kontextuella förutsättningar i relation till dagliga aktiviteter
- hur delaktighet och engagemang i aktivitet möjliggör hälsa och utveckling
- de konsekvenser skada/sjukdom/funktionshinder och hinder i miljön har för aktiviteter och delaktighet
- insatser/interventioner baserade på arbetsterapi och aktivitetsvetenskap och som främjar aktivitet och delaktighet

Kunskaper inom huvudområdet tillämpas inom evidensbaserad arbetsterapi som syftar till att möjliggöra individers delaktighet i vardagens aktiviteter. Kunskapen används för bedömning, målformulering, genomförande, utvärdering och dokumentation av arbetsterapi som kan implementeras på individ-, grupp- och samhällsnivå.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Audiologi
Huvudområdets benämning på engelska	Audiology
Datum för inrättande	2006-12-13
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2008-06-16

Beskrivning av huvudområdet

Den vetenskapliga grunden för huvudområdet audiologi (läran om hörseln) är tvärvetenskaplig och beskriver och förklarar såväl normal hörsel som hörselskador ur ett flertal perspektiv genom integration av medicinsk, teknisk och beteendevetenskaplig audiologi.

Medicinsk audiologi omfattar kunskap om diagnostik, behandling och rehabilitering av hörselskador. Teknisk audiologi omfattar kunskap om teknik och metoder för att utveckla, konstruera och använda hörselteknisk apparatur/utrustning för diagnostik och rehabilitering. Beteendevetenskaplig audiologi omfattar studier om och rehabilitering av människor med hörselskador/hörselnedsättningar utifrån psykologiska, sociologiska, pedagogiska och kulturella aspekter.

Genom studier inom huvudområdet audiologi utvecklar studenten kunskap om:

- hörseln och hörselskadors betydelse för individen,
- hörselskadades och dövas villkor på individ-, grupp- och samhällsnivå,
- faktorer som påverkar hörselhälsan inklusive förebyggande åtgärder,
- rehabilitering och habilitering av hörselskada utifrån medicinska, tekniska och beteendevetenskapliga perspektiv, och
- vetenskapligt förhållningssätt inom området.

Kunskaper inom huvudområdet audiologi syftar till att utifrån den hörselskadades behov och förutsättningar optimera förhållandet mellan hörsel, hörselteknik och kommunikation. Kunskapen används för utveckling, praktisk tillämpning, utvärdering och dokumentation av metoder och tekniker inom hörselutredning och rehabilitering samt habilitering. Tillämpningen av kunskaperna sker med hjälp av ett pedagogiskt förhållningssätt anpassat till såväl individ som grupp.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Bioentreprenörskap
Huvudområdets benämning på engelska	Bioentrepreneurship
Datum för inrättande	2007-11-28
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2012-11-30

Beskrivning av huvudområdet

Life science-området kännetecknas av intensiv forskning, ett ständigt sökande efter uppfinningar som kan patenteras och utveckling av innovativa produkter som uppfyller offentliga krav på säkerhet, effektivitet och etik. Studier i bioentreprenörskap skall främst utveckla kunskap om hur nya produkter och tjänster utvecklas/marknadsförs och säljs inom olika delar av life science området, exempelvis läkemedel och medicinsk teknik. Ämnet bidrar därmed helt naturligt med nya kunskaper om innovationsprocesser.

Syftet är att sammanföra de studerandes tidigare grundkunskaper inom medicin, naturvetenskap och teknologi med kunskap från främst företagsekonomi och andra samhällsvetenskaper. Ämnet entreprenörskap har funnits internationellt under en längre tid och är erkänt mångvetenskapligt och studier i området publiceras i erkända tidskrifter. Ämnet entreprenörskap har i huvudsak företagsekonomi som sin vetenskapliga grund.

Studieobjektet är företagsekonomiska processer som kännetecknas av att de är irreversibla (kan inte göras om utan stora kostnader), instabila som följd av inre och yttre förhållanden, och alltid med någon produkt eller tjänst i planering eller i produktion och försäljning. Kännetecknande för denna process är ständiga val och bedömningar under mångfacetterade och svårkontrollerade förhållanden som till sin karaktär skiljer sig från biomedicinsk och naturvetenskaplig forskning. Bioentreprenörskap handlar därför mycket om att tillägna sig nya begrepp och nya synsätt för att därigenom vinna nya insikter och göra tidigare grundkunskaper mer tillämpliga.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Biomedicin
Huvudområdets benämning på engelska	Biomedicine
Datum för inrättande	2006-10-11
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2011-11-17

Beskrivning av huvudområdet

Den vetenskapliga grunden för huvudområdet biomedicin är de naturvetenskapliga förklaringarna till människokroppens funktion vid hälsa och sjukdom. Hit hör processer på molekyl-, cell-, organ- och organismnivå samt växelverkan med kemiska, fysikaliska och biologiska faktorer i miljön. I huvudområdet ingår också grunden för och tillämpningen av de metoder som kan användas för att fördjupa kunskapen inom området och förbättra förebyggande metoder, diagnostiska metoder och behandlingsmetoder av sjukdomar. Genom bredden från grundläggande fysikaliska principer till tillämpningar inom klinisk medicin är biomedicin till sin natur tvärvetenskapligt.

Genom studier i biomedicin utvecklar studenten kunskap om

- den naturvetenskapliga grunden till huvudområdet,
- farmakologisk och annan terapeutisk behandling, och
- individuella variationers betydelse för sjukdomsutveckling.

Kunskaper inom området tillämpas framför allt vid den vidare utvecklingen av biomedicinen genom forskning. Kunskaperna tillämpas vidare vid utveckling och prövning av nya läkemedel samt när information om dessa och annan biomedicinsk kunskap redovisas för allmänheten och experter. All tillämpning skall ske utifrån ett professionellt förhållningssätt och i överensstämmelse med inom biomedicinen accepterade etiska principer.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Biomedicinsk laboratorievetenskap
Huvudområdets benämning på engelska	Biomedical laboratory science
Datum för inrättande	2006-10-11
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2016-05-10

Beskrivning av huvudområdet

Huvudområdet biomedicinsk laboratorievetenskap är tvärvetenskapligt och omfattar kunskap inom medicin, naturvetenskap, statistik och teknik. Huvudområdet, vilket utgörs av både teori och praktisk tillämpning, präglas av en vetenskaplig grundsyn. Tyngdpunkten ligger på den metodik som används för att analysera biologiska prov och fysiologiska förlopp för att kunna utvärdera kroppslig funktion. Kvalitetssäkring och utveckling av analys- och undersökningsprocesser är en central del inom huvudområdet.

Studier inom biomedicinsk laboratorievetenskap ger;

- kunskap om preanalys, analys- och undersökningsmetoder
- förmåga att samverka med patient vid provtagning och fysiologiska undersökningar
- förmåga att självständigt välja, använda och utvärdera analys- och undersökningsmetoder samt tolka erhållna resultat i relation till patienten
- förmåga att kvalitetssäkra och utveckla laborativ och fysiologisk diagnostik
- förmåga att utveckla och validera metoder
- ett professionellt och vetenskapligt förhållningssätt

Kunskap inom biomedicinsk laboratorievetenskap tillämpas främst inom medicinsk diagnostik, smittskyddsarbete, forskning och annan laborativ eller fysiologisk verksamhet.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Diagnostisk cytologi
Huvudområdets benämning på engelska	Diagnostic Cytology
Datum för inrättande	2007-12-19
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	--

Beskrivning av huvudområdet

Med diagnostisk cytologi avses det tvärvetenskapliga område som studerar uppkomst och utveckling av sjukdomar samt olika lämpliga cytologiska metoder som används i den diagnostiska processen.

Diagnostisk cytologi bidrar till förbättrad folkhälsa genom så kallade "population screening" (gynekologiska hälsokontroller) i upptäckt av pre-cancer och cancer i cervix uteri samt som en viktig del av riktade klinisk sjukdomsutredningar i många andra organ.

Metoderna inom diagnostisk cytologi är baserade först och främst på morfologiska bedömningar av celler från människokroppens ytor och djupplacerade organ och vävnader genom mikroskopi. Andra metoder, t ex molekylärbiologiska, immunologiska, datorbaserad bildanalys, flödecytometri och elektronmikroskopi, används för att ge annan typ av information i ett diagnostiskt syfte.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Folkhälsovetenskap
Huvudområdets benämning på engelska	Public health science
Datum för inrättande	2006-10-11
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2010-11-09

Beskrivning av huvudområdet

Huvudområdet folkhälsovetenskap är tvärvetenskapligt och utgörs av medicin (epidemiologi, socialmedicin, yrkesmedicin m.m.), samhälls- och beteendevetenskap (sociologi, psykologi, antropologi, statsvetenskap, ekonomi, management m.m.) samt humanistiska vetenskaper (filosofi, etik, och historia). Ämnet täcker således flera paradigmer samt flera förklaringsnivåer, såväl biologiska som psykologiska, sociala och kulturella.

Genom studier inom huvudområdet utvecklar studenten kunskap om samhällsstrukturens, miljöns, arbetslivets, sjukvårdssystemets och levnadsvanornas betydelse för befolkningens hälsa. Studierna utvecklar även kunskap om hur förekomst av sjuklighet och ohälsa kan relateras till bakgrundsfaktorer i samhället och den yttre miljön samt metoder för sådana analyser. Studierna bibringar också metoder för hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete, hälsopolitik, ledning av hälso- och sjukvård, hälsofrämjande och preventivt arbete samt om folkhälsoarbetets betydelse för olika grupper i befolkningen.

Studierna inom huvudområdet ligger till grund för såväl forskning som utbildning och praktisk tillämpning av folkhälsovetenskap. Kunskapsområdet tillämpas på lokal, nationell och internationell nivå, och appliceras i samarbete med myndigheter, enskilda organisationer samt hälso- och sjukvården. Kunskapsområdet ligger också till grund för evidensbaserat sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande arbete.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Fysioterapi
Huvudområdets benämning på engelska	Physiotherapy
Datum för inrättande	2014-02-11
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	--

Beskrivning av huvudområdet

Det vetenskapliga underlaget för huvudområdet fysioterapi omfattar kunskaper om människan i rörelse med avseende på förmåga att uppfatta, ta tillvara, kontrollera och använda kroppen på ett ändamålsenligt sätt och med hänsyn till de krav som omgivningen ställer. Ur ett fysioterapeutiskt perspektiv framträder rörelsevetenskap i skärningspunkten mellan begrepp som omfattar fysiska förutsättningar, emotioner samt beteenden. Den omfattar biomekaniska, fysiologiska och psykologiska faktorer samt perspektiv på rörelse och påverkas av personliga faktorer och omgivningsfaktorer. Kommunikation/samspel och lärande är viktiga komponenter inom området.

Genom studier inom fysioterapi och rörelsevetenskap utvecklar studenten kunskap om:

- hur människans hälsa påverkas med och genom rörelse
- hur förutsättningar för rörelse, rörelseförmåga och rörelsebeteende kan relateras till personliga och omgivningsfaktorer
- hur insatser/interventioner baserade på fysioterapi och rörelsevetenskap påverkar rörelseförmåga och delaktighet
- sjukgymnastiska insatser/interventioner baserade på bedömning av patientens/klientens hälsa
- att kommunicera och handleda patienter/klienter i såväl hälsofrämjande och preventivt arbete som i behandlande, habiliterande och rehabiliterande verksamhet
- att samverka interprofessionellt
- hur nya resultat inom kunskapsområdet fysioterapi kan värderas.

Fysioterapi påverkar människors hälsa med och genom rörelse. Kompetens inom huvudområdet används för planering, genomförande, utvärdering och dokumentation av fysioterapeutiska insatser.

Utifrån ett professionellt förhållningssätt och i enlighet med den etiska koden används kompetensen inom huvudområdet för planering, genomförande, utvärdering och dokumentation av fysioterapeutiska insatser. Dessa sker på individ-, grupp- eller samhällsnivå och görs i såväl hälsofrämjande som förebyggande och habiliterande/ rehabiliterande syfte.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Försäkringsmedicin
Huvudområdets benämning på engelska	Insurance Medicine
Datum för inrättande	2007-03-28
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	--

Beskrivning av huvudområdet

Försäkringsmedicin är ett tvärvetenskapligt ämne som på ett integrerat sätt söker kunskap om

1. riskfaktorer för sjukskrivning och förtidspension, på individ och gruppnivå,
2. konsekvenser av att vara sjukskriven/förtidspensionerad,
3. faktorer som hindrar respektive främjar återgång i arbete när man är sjukskriven/förtidspensionerad,
4. sjukskrivningspraxis bland professionella inom t.ex. sjukvård och försäkringskassa och
5. metodologiska problem i denna typ av studier.

Målet är att på ett systematiskt sätt beskriva och förklara den kliniska verksamhet som kan komma att leda till försäkringsbedömningar och försäkringsmedicinska intyg av olika slag vid handläggning av försäkringar. Det innefattar allmänna försäkringar som regleras av staten, t.ex. sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning samt privata försäkringar som regleras via avtal, t.ex. olycksfalls- eller livförsäkringar.

Att försäkringsmedicin är tvärvetenskaplig innebär att både individ- och grupperspektiv är aktuella, att såväl kvantitativa som kvalitativa metoder används och att bl.a. följande akademiska discipliner är aktuella: medicin, folkhälsovetenskap, sociologi, psykologi, ekonomi och juridik.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Global hälsa
Huvudområdets benämning på engelska	Global health
Datum för inrättande	2007-11-28
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2009-06-23

Beskrivning av huvudområdet

Global hälsa är ett nytt område som integrerar kunskap och erfarenheter från olika discipliner såsom folkhälsa, medicin, hälsoekonomi, miljömedicin, antropologi och beteendevetenskap. Global hälsa fokuserar på att identifiera och utvärdera de globala utmaningarna för folkhälsan. Det övergripande målet är bidra till en minskning av den globala sjukdomsburden. Global hälsa erbjuder en ny plattform för forskning, utbildning och information kring de hälsoutmaningar som världens befolkning står inför.

Forskning i global hälsa är multidisciplinär i sin inriktning med tre viktiga grundpelare: folkhälsoforskning, klinisk forskning och tillämpad forskning. Fokus ligger på fördelning av och determinanter för hälsa, sjukdomar och skador i befolkningar med olika sociala, ekonomiska och kulturella förutsättningar.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Hälsoinformatik
Huvudområdets benämning på engelska	Health Informatics
Datum för inrättande	2007-03-28
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2011-09-07

Beskrivning av huvudområdet

Hälsoinformatik är en tvärvetenskaplig disciplin med grund i hälsovetenskap, data- och systemvetenskap samt samhällsvetenskap. Utgående från detta har hälsoinformatiken utvecklats till ett eget vetenskapligt område. Hälsoinformatik är av grundläggande betydelse för en effektiv informationshantering inom vård och omsorg, och för förbättring av vårdkvalitet och patientsäkerhet.

Studier inom hälsoinformatik utvecklar kunskap om vårdens, omsorgens och patientens/medborgarens behov av en effektiv och ändamålsenlig informations- och kunskapshantering. Hälsoinformatik kan användas för att främja en säker, kunskapsbaserad, kostnadseffektiv, patientcentrerad och jämlik vård och omsorg.

Kunskaper inom området tillämpas framför allt genom forskning, undervisning och utvecklingsarbete i direkt kontakt med vårdens utövare och uppdragsgivare, samt med systemleverantörer och forskare inom olika medicinska och systemvetenskapliga fält. All tillämpning ska ske utifrån ett professionellt förhållningssätt och i överensstämmelse med accepterade etiska principer.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Hälsoinsatser vid katastrofer
Huvudområdets benämning på engelska	Public Health in Disasters
Datum för inrättande	2012-12-18
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	--

Beskrivning av huvudområdet

Huvudområdets vetenskapliga grund

Huvudområdet hälsoinsatser vid katastrofer är tvärvetenskapligt och utgörs av medicin (epidemiologi, socialmedicin, yrkesmedicin m.m.), samhälls- och beteendevetenskap (sociologi, psykologi, antropologi, statsvetenskap, ekonomi, management m.m.) samt humanistiska vetenskaper (filosofi, etik, och historia).

Huvudområdet hälsoinsatser vid katastrofer erbjuder en ny plattform för forskning, utbildning och information kring de folkhälsoutmaningar som hälsoministerier och hjälporganisationer står inför för att undsätta katastrofdrabbade människor i världens fattigaste länder.

Utveckling av kunskap

Huvudområdet innefattar en rad delar som tillsammans syftar till ökad förståelse för hur folkhälsan påverkas av katastrofer samt hur negativa effekter kan förebyggas och mildras. Kunskapsområdet tillämpas på lokal, nationell och internationell nivå. Fokus ligger på katastrofer i låginkomstländer. Området innefattar tre huvudprocesser: riskreducering, respons och återuppbyggnad.

Genom studier i huvudområdet utvecklar studenten kunskap om och förståelse för katastrofen som fenomen, dess olika kontextuella aspekter, effekter och offentliga hälsokonsekvenser. Studierna bibringar också metoder för katastrofförebyggande som bygger på internationella etablerade strategier samt kompetens och förmåga att analysera folkhälsokonsekvenser och att utforma adekvata strategier för förbättrad folkhälsa i katastrofer.

Studierna inom huvudområdet ligger till grund för forskning och syftar till att säkerställa studentens kompetens och förmåga att utforma, genomföra och utvärdera forskning inom huvudområdet.

Tillämpning av kunskap

Kunskapsområdet ligger till grund för evidensbaserat sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande arbete före, i samband med och efter katastrofer, liksom för evidensbaserade insatser för att mildra hälsokonsekvenserna av olika katastrofsituationer. Syftet är att bygga kapacitet för att minska risker och bidra till förbättrade och mer målinriktade hälsoinsatser vid katastrofer.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Logopedi
Huvudområdets benämning på engelska	Speech and language pathology
Datum för inrättande	2006-10-11
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2010-03-26

Beskrivning av huvudområdet

Den vetenskapliga grunden för huvudområdet logopedi utgörs av kunskaper om språk-, röst- och talstörningar och behandling av dessa. Huvudområdet logopedi beskriver och förklarar olika former av kommunikationssvårigheter på grund av språk-, röst- eller talstörningar samt sväljningssvårigheter, hur de bör bedömas och behandlas samt konsekvenser för människans personlighet, hälsa och livskvalitet.

Studier i ämnet logopedi har sin utgångspunkt i kommunikationsförmågans betydelse för människans perception, kognition och sociala samspel och genom studier i logopedi utvecklar studenten kunskap om olika former av kommunikationssvårigheter beroende på störningar i språk-, röst- och talfunktioner samt även sväljningssvårigheter, t.ex.:

- hur olika former av kommunikationssvårigheter bör utredas (inklusive hur logopedisk diagnos ställs)
- hur olika former av kommunikationssvårigheter behandlas (inklusive hur behandling utvärderas), och
- vilka konsekvenser olika former av funktionsnedsättning inom området får vad gäller aktivitet och delaktighet samt hur omgivningsfaktorer påverkar kommunikationsförmågan.

Huvudområdet ger kunskaper och färdigheter som kan tillämpas inom logopedin och som förbereder för fortsatta teoretiska studier, utvecklingsarbete och forskning inom ämnet.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Läkemedelsutveckling
Huvudområdets benämning på engelska	Pharmaceutical medicine
Datum för inrättande	2008-11-05
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	--

Beskrivning av huvudområdet

Huvudområdet läkemedelsutveckling är ett underområde till klinisk medicin. Det är ett patientnära tvärvetenskapligt ämne med stark translationell forskningskaraktär som på ett integrerat sätt omfattar medicinska frågeställningar från molekylnivå till strategier i medicinsk läkemedelsbehandling. Området innefattar grundläggande naturvetenskaplig kunskap om biologiska processer, fysiologi, patofysiologi, farmakologi, klinisk farmakologi, epidemiologi och klinisk medicin sett ur både sjukvårdens, myndigheters och läkemedelsindustrins perspektiv. Juridik, statistik, marknadsföring och hälsoekonomi är också integrerade ämnen.

Studier inom huvudområdet ska utveckla kunskap om: 1) Preklinisk läkemedelsutveckling, 2) Klinisk prövning, 3) Myndighets- och företagsaspekter vid läkemedelsutveckling.

Kunskaper om läkemedelsutveckling används för att planera och genomföra processer inom läkemedelsutvecklingsområdet, dokumentera och analysera resultat samt bedöma resultatens relevans vid preklinisk bedömning, klinisk prövning, säkerhetsvärdering och utredning i ett vetenskapligt eller regulatoriskt perspektiv.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Medical management
Huvudområdets benämning på engelska	Medical Management
Datum för inrättande	2008-11-05
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	--

Beskrivning av huvudområdet

Medical management (medicinsk lednings-, organisations- och innovationskunskap) studerar hur medicinsk kunskap, individuell och organisatorisk kompetens samt materiella och finansiella resurser bäst kan utnyttjas för att förbättra människors hälsa. Nyckelbegrepp är styrning och organisation. Särskild uppmärksamhet ägnas tillämpning av medicinsk kunskaps- och teknologiutveckling i hälso- och sjukvården för effektivare resursutnyttjande, för högre kvalitet och för att bättre möta behov hos patienter och sjukvårdens andra intressenter.

Utbildning inom området bidrar till individuell kompetensutveckling genom att bibringa studenten förståelse och kunskap om vård- och omsorgssystem, arbetsorganisation, samverkan och resurshantering samt genom att stärka motsvarande praktiska färdigheter. Utbildningen uppmärksammar det tvärprofessionella samarbetet som en hörnsten för patientcentrerad vård och omsorg och utvecklar studenternas förmåga till samverkan i team över professionsgränserna.

Medical management är ett tvärvetenskapligt kunskapsområde som stödjer sig på följande grundläggande discipliner: medicin och hälsovetenskaper, statskunskap, sociologi, psykologi, pedagogik, ekonomi och juridik.

Genom studier inom medical management utvecklar studenten kunskap om organisation och styrning samt utveckling inom vård- och omsorgsområdet.

Studier inom medical management stödjer studentens personliga ledarutveckling och ger en ökad förståelse för organisatoriska frågor samt praktiska färdigheter att handha ledar- och utvecklingsuppdrag.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Medicin
Huvudområdets benämning på engelska	Medicine
Datum för inrättande	2006-10-11
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2008-06-19

Beskrivning av huvudområdet

Den vetenskapliga grunden för huvudområdet medicin utgörs av medicinsk vetenskap som innefattar människans struktur och funktion vid hälsa och ohälsa, förebyggande av sjukdomar samt diagnostik och behandling av sjukdomar och skador.

Genom studier inom huvudområdet utvecklar studenten ett vetenskapligt förhållningssätt till kunskap och förståelse inom området. Kunskap och förståelse om människan vid hälsa och ohälsa både i ett individuellt och kontextuellt perspektiv innefattas. Såväl basvetenskaplig som klinisk kunskap, samt kunskap om människan i sitt sammanhang ingår.

Kunskaper inom huvudområdet tillämpas inom evidensbaserad medicin som syftar till att förebygga, diagnostisera, behandla och rehabilitera sjukdomar och skador. Kunskapen används för att kartlägga, undersöka, integrera, bedöma, dokumentera och förmedla klinisk information på individ-, grupp- och samhällsnivå. Vidare ska kunskapen tillämpas utifrån professionella värderingar och förhållningssätt avseende kunskaper, attityder samt grundläggande beteenden.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Medicinsk pedagogik
Huvudområdets benämning på engelska	Medical education
Datum för inrättande	2008-11-05
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	--

Beskrivning av huvudområdet

Medicinsk pedagogik är ett tvärvetenskapligt kunskapsområde som baseras på förklaringsgrunder och perspektiv från både vård- och beteendevetenskaper, främst pedagogik men också psykologi, sociologi och socialantropologi.

Inom medicinsk pedagogik studeras lärprocesser, förutsättningar för lärande och professionell utveckling inom medicin, vård och omsorgsområdet. Det innebär att studenten utvecklar kunskap om olika villkor, strategier och metoder för att stimulera, påverka och driva lärprocesser som leder till en positiv och ändamålsenlig utveckling för studenter, akademiker, professionella yrkesutövare och patienter. Studier inom medicinsk pedagogik omfattar såväl individ- som systemnivå inom både universitets- och hälso- och sjukvårdsområdet.

Genom studier inom huvudområdet får studenten arbeta med att utveckla ett vetenskapligt förhållningssätt till den egna praktiken där undersökning, förändringsarbete och offentliggörande av resultat ingår, vilket kan sammanfattas i begreppet '*scholarship of medical education*'. Den ökade förståelse för lärandets villkor inom medicin och vård som detta leder till, kan användas för att förbättra förutsättningarna för professionell utveckling samt för att effektivt utnyttja resurser som ska leda till det övergripande målet om en god vård och förbättring av människors hälsa.

Studier i medicinsk pedagogik kan användas för att förbättra kvaliteten på lärande, undervisning och praktik inom vårdområdet, framför allt vad gäller integration mellan discipliner, teori och praktik, interaktion med patienter, samarbete och ledarskap, attityder, etik och vetenskapligt förhållningssätt.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Molekylära livsvetenskaper
Huvudområdets benämning på engelska	Molecular Life Science
Datum för inrättande	2014-06-10
Datum för senaste revidering	--

Beskrivning av huvudområdet

Den vetenskapliga grunden för huvudområdet Molekylära livsvetenskaper är utvecklingen av de molekylära tekniker som kan användas inom prevention och folkhälsa samt för diagnostik, prediktion och stöd av val av terapi inom klinisk medicin. I huvudområdet ingår också de naturvetenskapliga förklaringarna till människokroppens funktion vid hälsa och sjukdom. Hit hör processer på molekyl-, cell-, organ- och organismnivå. Genom bredden från grundläggande fysikaliska principer till tillämpningar inom folkhälsa och klinisk medicin är Molekylära livsvetenskaper till sin natur tvärvetenskapligt.

Genom studier inom Molekylära livsvetenskaper utvecklar studenten kunskap om

- den naturvetenskapliga grunden till huvudområdet Molekylära livsvetenskaper och deras tillämpningar
- individuella variationers betydelse för bibehållande av hälsa, utveckling och behandling av sjukdomar.

Kunskaper inom området används vid den vidare utvecklingen av molekylära tekniker genom forskning, vid tillämpning av dessa inom folkhälsa och klinisk medicin samt vid utveckling och prövning av nya läkemedel. Kunskaper används också vid information om molekylära livsvetenskaper till allmänheten och experter. All tillämpning skall ske utifrån ett professionellt förhållningsätt och i överensstämmelse med inom molekylära livsvetenskaper accepterade etiska principer.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Odontologi
Huvudområdets benämning på engelska	Dental Surgery
Datum för inrättande	2006-10-11
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2008-08-18

Beskrivning av huvudområdet

Huvudområdet odontologi omfattar kunskaper om människans tänder, mun, käkar med omgivande vävnader och deras funktioner, sjukdomar och anomalier.

I odontologins vetenskapliga grund integreras flera vetenskapliga områden såsom t ex anatomi, beteendevetenskap, cell- och molekylärbiologi, farmakologi, fysiologi, medicin, mikrobiologi, odontologi, oral biokemi, patologi, pedagogik, radiologi och toxikologi. Vetenskapsområdet odontologi delas in i flera specialområden cariologi, endodonti, dentala biomaterial, gerodonti, klinisk oral fysiologi, käkkirurgi, odontologisk toxikologi, oral radiologi, ortodonti, parodontologi, pedodonti, protetik m.m.

Genom studier inom huvudområdet utvecklar studenten kunskaper om diagnostik, prevention och behandling av uppkomna sjukdomar och skador. Vidare utvecklas förmåga att värdera och integrera fakta och forskningsresultat från de olika vetenskapsområdena.

Kunskaperna tillämpas inom odontologi och syftar till att erbjuda patienter med sjukdomar, anomalier och skador i tänder, käkar, munhåla och dess omgivande vävnader bästa möjliga vård.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Odontologisk profylaktik
Huvudområdets benämning på engelska	Dental Hygiene
Datum för inrättande	2006-10-11
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2008-06-16

Beskrivning av huvudområdet

Den vetenskapliga grunden för huvudområdet odontologisk profylaktik är tvär- och mångvetenskaplig och innefattar kunskap inom odontologi, medicin, beteendevetenskap och pedagogik. Med odontologisk profylaktik avses förebyggande av sjukdomar i munnens vävnader och tänder.

Genom studier inom odontologisk profylaktik utvecklar studenten kunskap om:

- den orala miljön, den orala hälsan samt om rubbningar i den orala miljön utifrån ett förebyggande perspektiv
- hur delaktighet och engagemang i den förebyggande vården möjliggör hälsa och välbefinnande
- de konsekvenser (skada/sjukdom) som utebliven daglig individuellt ansvarstagande kan medföra
- insatser/interventioner baserade på odontologisk profylaktik som främjar förebyggande vård och behandling.

Kunskaper inom huvudområdet tillämpas inom evidensbaserad odontologisk profylaktik som syftar till att möjliggöra individens ökade förutsättningar för en god munhälsa och en god livskvalité.

Kunskapen används för bedömning, målformulering, genomförande, utvärdering och dokumentation av odontologisk profylaktik. Denna kan implementeras på individ-, grupp-, och samhällsnivå.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Omvårdnad
Huvudområdets benämning på engelska	Nursing
Datum för inrättande	2006-10-11
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2009-10-09

Beskrivning av huvudområdet

Huvudområdet omvårdnad bygger på vetenskap och erfarenhetsbaserad kunskap som karaktäriseras av självständig praktisk och teoretisk kunskapsutveckling. Närliggande discipliner såsom medicinsk-, samhälls-, beteende- och humanistiska vetenskaper influerar kunskapsutvecklingen inom området.

Forskning inom omvårdnad syftar till att utveckla kunskap som ger förståelse och förklaring till problemställningar som uppstår i vårdandet. Teoribildning inom omvårdnad är en pågående integrerad process där teori och praktik syftar till att producera ny kunskap för disciplinen.

Omvårdnad tar sin utgångspunkt i människans upplevelse och reaktioner i sin livssituation. Kunskap inom huvudområdet tillämpas/utövas på individ-, grupp- och samhälls nivå och beaktar exempelvis genus- och sociokulturella perspektiv.

Centrala begrepp för huvudområdet omvårdnad är människa, omvårdnadshandling/relation, hälsa och miljö.

Genom studier inom huvudområdet utvecklar studenten kunskap om bland annat:

- människan i hälsa, ohälsa och sjukdom, samt hälsoresurser och hälsohinder
- hur man genom omvårdnadshandlingar kan understödja hälsa, förebygga ohälsa och sjukdom, bidra till att bota och behandla, lindra lidande och värna människans värdighet
- vad som kännetecknar en vårdande relation, beaktande etiska, emotionella, sociokulturella och existentiella aspekter
- människans sårbarhet och behov av omvårdnad i övergångar (eng: transitions) relaterade till utveckling, hälsa och sjukdom och förändrade livsförhållanden
- samspelet mellan människa och miljö

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Optometri
Huvudområdets benämning på engelska	Optometry
Datum för inrättande	2006-10-11
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2008-06-16

Beskrivning av huvudområdet

Den vetenskapliga grunden för huvudområdet optometri utgörs av kunskaper om människans ögon, syn, synsystem och synprocesser/perception, samt hur inre och yttre faktorer påverkar synen. Med inre faktorer avses generella sjukdomar, ögonsjukdomar och andra fysiologiska och anatomiska förändringar – som ofta är åldersrelaterade – som kan påverka synen och synfunktionen. Med yttre faktorer avses ljus, ljussättning, ergonomiska och optiska faktorer som kan påverka synen både positivt och negativt.

Genom studier inom optometri utvecklar studenten kunskap om:

- Normal och avvikande syn och synutveckling
- Utveckling och uppmätning av brytningsfel i ögat och tillpassning av synhjälpmedel anpassat för olika synbehov i relation till synförmågan.
- Upptäckt, behandling, habilitering och rehabilitering av ögonsjukdomar och andra förändringar i synsystemet.
- Geometrisk och fysikalisk optik.
- Insatser/interventioner baserat på förändringar i synmiljön och synhjälpmedel som kan förbättra synkomforten.

Kunskaper inom huvudområdet tillämpas inom evidensbaserad optometri som syftar till att för varje individ/patient uppnå bästa möjliga synkomfort och synhälsa. Kunskapen används för att på bästa sätt bedöma, uppmäta, diagnostisera, behandla, habilitera och rehabilitera synförmågan.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Psykologi
Huvudområdets benämning på engelska	Psychology
Datum för inrättande	2006-12-12
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	--

Beskrivning av huvudområdet

Psykologi som vetenskapligt ämne söker på ett systematiskt sätt beskriva och förklara människors känslor, tankar och handlingar. Den psykologiska vetenskapen har utvecklats starkt under de senaste decennierna, speciellt i gränsområdena till biologi och medicin. Därigenom tillförs kunskapen om centrala psykologiska fenomen som till exempel varseblivning, inläring, minne, kognition, emotion, motivation och personlighet väsentliga bidrag från neurovetenskap, evolutionsteori och genetik. Psykologiämnet på Karolinska Institutet avser att utnyttja denna kunskapsexpansion för att integrera psykologi och biomedicin genom att konsekvent förmedla psykologisk kunskap inom en väl sammanhållen biopsykosocial begreppsram. Metodologiskt betonas ett vetenskapligt förhållningsätt och evidensbaserade vårdinsatser i linje med Karolinska Institutets ambition att utveckla forskning och utbildning på högsta internationella kvalitetsnivå.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Psykotterapi
Huvudområdets benämning på engelska	Psychotherapy
Datum för inrättande	2006-10-11
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2008-06-16

Beskrivning av huvudområdet

Huvudområdet psykotterapi vilar på psykologisk vetenskaplig grund. Psykotterapi är ett samlingsbegrepp för psykologiska behandlingsmetoder och baseras på psykoterapeutiska teorier och väldokumenterade metoder/tekniker.

Genom studier inom psykotterapi utvecklar studenten kunskap om människans tankar, känslor och beteenden i samspel med andra individer och med sin miljö. Vidare utvecklas kunskaper om hur uppkomst och vidmakthållande av problem kan förstås, förebyggas, lindras, påverkas och behandlas utifrån psykologisk vetenskap och bio-psyko-sociala teorier samt utveckling av olika åtgärder för att befärma hälsa och livskvalitet.

Kunskaper inom huvudområdet används för bedömning, målformulering, behandlingsplanering, genomförande, utvärdering och dokumentation av psykotterapi och kan implementeras såväl i den kliniska vardagen (kvalitetssäkring) som i forskningssammanhang där individer, grupper av individer (såsom familj, organisation) och samhälle avses. Syftet är att skapa förutsättningar och ge verktyg för klienters medverkan till utveckling och förändring.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Radiografi
Huvudområdets benämning på engelska	Radiology Nursing
Datum för inrättande	2006-10-11
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2008-06-16

Beskrivning av huvudområdet

Den vetenskapliga grunden för huvudområdet radiografi är tvärvetenskapligt och hämtar kunskaper från medicin, fysik, teknologi och omvårdnad. Huvudområdet har en tydlig klinisk orientering och har som huvudsyfte att ge kunskap om olika metoder att framställa dokumentationsmaterial som underlag för diagnos och behandling samt kunskap om de behandlingsmetoder som återfinns inom verksamhetsområdet.

Genom studier inom huvudområdet radiografi utvecklar studenten kunskap om:

- radiografiska undersökningsmetoder
- behandlingsmetoder inom radiologisk verksamhet
- metodutveckling och optimering av undersökningsmetoder
- strålskyddsaspekter avseende patient och personal
- patientupplevelser och omvårdnadsbehov.

Kunskaper inom huvudområdet tillämpas inom det radiologiska verksamhetsområdet och syftar till att erbjuda patienten det optimala, kostnadseffektiva och mest skonsamma undersöknings eller behandlingsalternativet.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Sexuell, reproduktiv och perinatal hälsa
Huvudområdets benämning på engelska	Sexual, Reproductive and Perinatal Health
Datum för inrättande	2006-12-13
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2008-06-16

Beskrivning av huvudområdet

Den vetenskapliga grunden för huvudområdet **sexuell reproduktiv och perinatal hälsa** utgörs av kunskap om fenomen och aktiviteter som rör människans reproduktion. Huvudområdet vilar på en vårdvetenskaplig grund där barnmorskans professionella perspektiv utgörs av en helhetssyn på människans sexuella, reproduktiva och perinatala hälsa. Den omfattar beteendevetenskap och medicinsk vetenskap och syftar till att möjliggöra optimal hälsa i samband med mänsklig reproduktion.

Inom sexuell reproduktiv och perinatal hälsa utvecklas kunskap om fenomen som rör människans reproduktion och sammanhänger med:

- reproduktiv hälsa i ett livscykelperspektiv
- främjandet av föräldraskap samt individens integritet och autonomi
- identifiering av avvikande tillstånd under graviditet, förlossning och barnsängstid samt omvårdnad i samband med dessa tillstånd
- vård av det friska nyfödda barnet samt vård vid amning
- sexualitet och preventivmedelsrådgivning (fertilitetskontroll)
- hälsoinformation
- förebyggande gynekologisk hälsovård samt omvårdnad vid gynekologisk ohälsa

Kunskap inom huvudområdet tillämpas inom evidensbaserad vård och används för bedömning, genomförande, utvärdering och dokumentation och kan implementeras på individ-, grupp- och samhällsnivå.

Huvudområdesbeskrivning

Huvudområdets benämning på svenska	Toxikologi
Huvudområdets benämning på engelska	Toxicology
Datum för inrättande	2006-10-11
Datum för senaste revidering av huvudområdesbeskrivning	2011-11-17

Beskrivning av huvudområdet

Toxikologi är läran om främmande ämnens skadliga effekter på levande organismer. Huvudområdet toxikologi är tvärvetenskapligt och berör många discipliner inom biologisk, kemisk och biomedicinsk vetenskap. I huvudområdet ingår kunskap om tidiga molekyllära och cellulära förändringar, hur olika organ och vävnader skadas av kemiska ämnen samt ger kunskap om metoder att studera toxiska effekter. Även tillämpade moment som hälsoriskbedömning av kemiska ämnen ingår.

Genom studier i toxikologi utvecklar studenten kunskap om:

- den naturvetenskapliga grunden till toxikologi
- metoder för att studera toxicitet
- bedömning av hälsorisker med användning av kemiska ämnen
- toxikologins roll i arbetet för att säkra en god miljö och hållbar utveckling nationellt och internationellt.

Studier i toxikologi ligger till grund för såväl forskning, testning och risk- eller säkerhetsbedömning. Kunskaperna tillämpas inom forskning om mekanismer för toxicitet och nya testmetoder, inom säkerhetsbedömning i läkemedelsutveckling samt inom myndigheters riskbedömning av kemiska ämnen som t ex bekämpningsmedel, livsmedelstillsatser, miljöföroreningar och hushållskemikalier. All tillämpning ska ske utifrån ett vetenskapligt och professionellt förhållningssätt och i överensstämmelse med inom toxikologin accepterade etiska principer.